เดลินิวส์ กรอบบ่าย
Daily News (Mid-Day)
Circulation: 850,000
Ad Rate: 2,100

Section: First Section/บทความ-การ์ตูน
วันที่: พฤหัสบดี 17 มกราคม 2556
ปีที่: - **ฉบับที่:** 23107 **หน้า:** 8(บนซ้าย)
Col.Inch: 72.31 **Ad Value:** 151,851 **PRValue (x3):** 455,553 **คลิป:** สี่สี
คอลัมน์: หมายเหตุประชาชน: จากใบลานสู่เว็บไซต์ บันทึกภูมิปัญญาตำรายาโบราณ

หมายเหตุประชาชน

จากใบลานสู่เว็บไซต์ บันทึกภูมิปัญญาตำรายาโบราณ

เมื่อตัวอักษรที่ใช้คือจุดเริ่มต้นของการบันทึกประวัติศาสตร์ของมนุษย์ เพราะเป็นการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ภูมิปัญญาวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่มีจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง

สำหรับประวัติศาสตร์ไทยจะเห็นการจารึกภูมิปัญญาจำนวนมาก ทั้งตำรับยา ตำราการรักษาโรค อยู่ในใบข่อย ใบลาน แต่ปัจจุบันได้เริ่มเลือนหายไปตามกาลเวลา เนื่องจากที่ถูกเผาทำลายไปเป็นจำนวนมาก และอักษรที่จารึกล้วนแต่เป็นภาษาโบราณที่มีผู้อ่านออกเพียงไม่กี่คนเท่านั้น

นายกฤษฎา แสงแก้ว นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลนาแก้ว จ.ลำปาง กล่าวในการประชุมเรื่อง "คุณค่าและประโยชน์ของการเก็บบันทึกข้อมูลภูมิปัญญา" ซึ่งจัดโดย **เครือข่ายแผนงานเสริมสร้างสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)** ว่า ในเทศบาลตำบลนาแก้ว จ.ลำปาง มีตำราบันทึกต่าง ๆ มาก แต่ปัญหาคือตำรายาส่วนใหญ่จารึกเป็นภาษาล้านนา ซึ่งปัจจุบันคนทั่วไปอ่านไม่ออก

"เราได้ผลักดันให้มีการรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญา เพราะมันมีคุณค่าต่อคนในพื้นที่และประเทศชาติอย่างมาก ซึ่งขณะนี้ได้มีการส่งเสริมให้มีการเรียนภาษาพื้นเมืองมากขึ้น เพื่อให้รู้ภาษาและช่วยส่งถ่ายข้อมูลภูมิปัญญาได้ต่อไปจากรุ่นสู่รุ่น"

อีกพื้นที่ที่ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญา โดยเฉพาะความรู้ด้านการแพทย์พื้นบ้าน นั่นคือ จ.อุดรธานี ซึ่ง **ภก.สมชาย ชินวานิชย์เจริญ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) อุดรธานี** บอกว่า จากการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายหมอพื้นบ้านจังหวัดอุดรธานี เพื่อเก็บข้อมูลหมอพื้นบ้านในพื้นที่ตั้งแต่ปี 2549 จำนวน 4 อำเภอ 9 ตำบล โดยอาศัยการลงพื้นที่และการพูดคุย ทำให้ได้ข้อมูลที่สำคัญหลายประการ
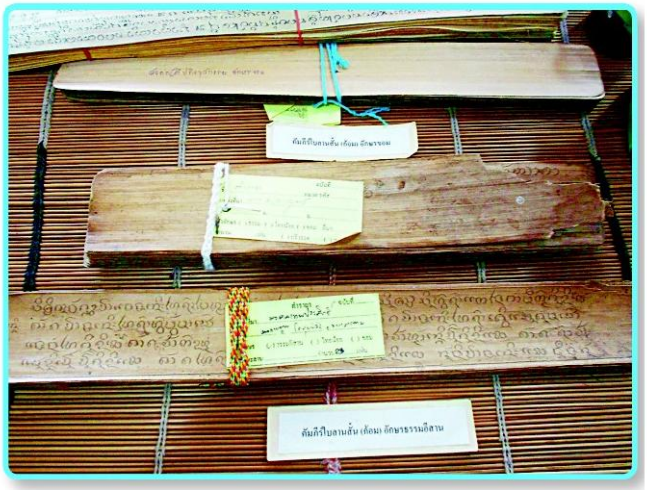
"จากการสอบถามทำให้เรารู้ประวัติหมอพื้นบ้าน และความถนัดในการรักษา ส่วนวิธีการดูแลรักษานั้นเราทำเอกสารไกด์ไลน์ให้

iQNewsAlert
บริษัท อินโฟเควสท์ จำกัด 888/178 อาคารมหาทุนพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์. 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล์: help@iqnewsalert.net

เดลินิวส์ กรอบบ่าย
Daily News (Mid-Day)
Circulation: 850,000
Ad Rate: 2,100

Section: First Section/บทความ-การ์ตูน
วันที่: พฤหัสบดี 17 มกราคม 2556
ปีที่: - ฉบับที่: 23107 หน้า: 8(บนซ้าย)
Col.Inch: 72.31 Ad Value: 151,851 PRValue (x3): 455,553 คลิป: สี่สี
คอลัมน์: หมายเหตุประชาชน: จากใบลานสู่เว็บไซต์ บันทึกภูมิปัญญาตำรายาโบราณ

หมอพื้นบ้านได้บันทึก เช่น อาการของโรค กระบวนการในการดูแลรักษา ผลของการรักษา เป็นต้น ซึ่งบันทึกนี้เราจะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อรวบรวมเป็นรูปเล่มแล้วส่งกลับไปยังหมอพื้นบ้านทุกคน ทำให้เกิดเป็นองค์ความรู้ที่หลากหลายและขยายไปในวงกว้างมากยิ่งขึ้น"

อย่างไรก็ตาม ในยุคดิจิทัลการบันทึกข้อมูลไม่ได้ถูกจำกัดรูปแบบอยู่เพียงการบันทึกเป็นตัวอักษรในใบข่อย ใบลาน หรือในกระดาษอย่างที่ผ่าน ๆ มาแล้ว แต่เราสามารถนำข้อมูลภูมิปัญญาที่ล้ำค่า ทั้งตำรับยารักษาโรค ตำรายาสมุนไพร ประวัติหมอพื้นบ้าน และวิธีการดูแลรักษาโรคต่าง ๆ ของหมอพื้นบ้านไปเก็บเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้ ซึ่งสามารถเก็บไว้ได้ยาวนานมั่นคง

"ที่สำคัญเอกสารยาโบราณเหล่านี้ เป็นหลักฐานอ้างอิงถึงข้อมูลการรักษาที่มีอยู่จริงในพื้นบ้าน เป็นเครื่องมือบันทึกและถ่ายทอดความรู้ต่อไปของผู้คนในสังคม เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของคนในสังคมและประเทศชาติ" ผศ.ดร.ราชันย์ นิลวรรณาภา ประธานโครงการอนุรักษ์ใบลานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม บอกเล่า

ผศ.ดร.ราชันย์ กล่าวอีกว่า เอกสารตำรับยาส่วนใหญ่จะพบได้ที่วัด ทางโครงการฯจึงมีการสำรวจ รวบรวมจัดทำบัญชี แบ่งหมวดหมู่ทำทะเบียนติดเอกสารว่ามีกี่ฉบับ อยู่ที่ไหนบ้าง แล้วนำทั้งหมดมาลงในระบบอิเล็กทรอนิกส์ในเว็บไซต์ของ GIS คือ ระบบฐานข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สามารถเข้ามาสืบค้นได้ นอกจากนี้ เราจะมีการคัดเลือกจากตำรายาด้วยว่า มีตัวยาอะไรที่สามารถนำมาใช้ได้จริง โดยผ่านการวิจัยจากคณะแพทยศาสตร์และคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการผลิตออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ต่อไป

"การนำข้อมูลภูมิปัญญาที่คนทั่วไปเข้าถึงยากมาเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ จะช่วยให้ข้อมูลภูมิปัญญาได้รับการเผยแพร่และคัดลอกส่งต่อไปได้ไกล เพียงแต่ต้องเริ่มที่จะเปลี่ยนการบันทึกภูมิปัญญาจากเอกสารที่สูญสลายได้ ให้กลายเป็นเอกสารที่มีการสูญสลายยากอย่างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเผยแพร่บนเว็บไซต์ ก็จะช่วยให้ภูมิปัญญาอันล้ำค่าที่เรามีไม่สูญหายไป" ประธานโครงการอนุรักษ์ใบลานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคามกล่าวทิ้งท้าย.

article@dailynews.co.th

iQNewsAlert
บริษัท อินโฟเควสท์ จำกัด 888/178 อาคารมหาทุนพลาซ่า ชั้น 17 ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2253-5000, 0-2651-4700 แฟกซ์. 0-2253-5001, 0-2651-4701 อีเมล์: help@iqnewsalert.net